

JAK SPRAWIĆ BY MIEJSKIE OGRODY BYŁY MIEJSCEM ZDOBYWANIA WIEDZY?

Wyzwania

Miejskie ogrody to miejsca istotne z punktu widzenia edukacji, tu działając indywidualnie lub w grupie nabywa się wiedzę i rozmaite umiejętności praktyczne. Dotyczy to zarówno ogrodów działkowych, jak i nowszych ich form, takich jak ogrody społeczne.

Na poziomie grupowym, ogrody to przestrzeń gdzie użytkownicy uczą się interakcji z innymi osobami, rozwiązywania konfliktów i integracji, a także jak przeciwdziałać zagrożeniom i działać społecznie. Ogrodnicy nabywają wiedzę jak uprawiać rośliny w zrównoważony i przyjazny środowisku. Ogrody to także miejsca do interakcji między różnymi grupami społecznymi oraz nawiązywania znajomości.

Jednak, pomimo że potencjał edukacyjny jaki drzemie w ogrodach miejskich jest ogromny, nie zawsze jesteśmy tego świadomi. Umiejętności i wiedza nie są rozwijane w skali, w jakiej mogłyby być.

Celem tej broszury jest wskazanie działkowcom i użytkownikom ogrodów społecznych, jak wspierać procesy edukacyjne oraz wyrównać różnice w umiejętnościach i wiedzy ogrodników.

Fot. 2 – Podlewanie ogrodu podczas zajęć społecznych w Mustikkamaa Edible Park, Helsinki, Finlandia. fot. Krista Willman.

Fot. 3 – Edukacja podczas wspólnych zbiorów w Tampere, Finlandia. fot. Krista Willman.

Przesłanie dla ogrodników

Wspólne uczenie się

- Wspólne działania są ważnym elementem zdobywania wiedzy zarówno w przypadku ogrodów działkowych jak i społecznych.
- Wspólne działania pozwalają dzielić się wiedzą i uczyć się podczas praktycznych zajęć w ogrodzie.
- Dowiadywanie się od sąsiadów, prośba o ogrodnicze porady oraz organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń ułatwia proces wzajemnego uczenia się.
- W idealnych warunkach, wspólne zdobywanie wiedzy powinno wyjść poza ramy ogrodu.
- Współpraca z pobliskimi mieszkańcami oraz związkami ogrodników, a także przedsiębiorcami i instytucjami ułatwia wymianę wiedzy i wspólne uczenie się.

Proces uczenia się

- Uczenie się to nie tylko przyswajanie wiedzy i umiejętności, ale także proces kreatywnego radzenia sobie z problemami na które użytkownicy ogrodów nie znajdują gotowych odpowiedzi, na przykład jak radzić sobie z chwastami i szkodnikami w zrównoważony, biologiczny sposób, czy też jak integrować w ogrodzie społecznym nowych użytkowników.
- Wykorzystywanie przyswojonych nowych umiejętności i wiedzy w praktyce ułatwia radzenie sobie z wyzwaniami i problemami.

Różne formy uczenia się

- Nowsze ogrody społeczne często mają wyniki w kreowaniu wspólnych działań takich jak wspólne zbiory plonów czy tworzenie miejsc do wspólnego zdobywania wiedzy i umiejętności.
- Nowe formy ogrodnictwa charakteryzują się niższym średnim wiekiem użytkowników, mniej formalnym członkostwem i indywidualnymi zasadami.
- Wspólne uczenie się dotyczy również ogrodnictwa działkowego. Stowarzyszenia działkowców często cechują się bardziej formalnym członkostwem i zasadami zawartymi w oficjalnych dokumentach. Wymiana wiedzy i umiejętności odbywa się tutaj raczej pomiędzy indywidualnymi użytkownikami.
- Jednakże, oba typy miejskich ogrodów mogą wspomagać nabywanie wiedzy i umiejętności na różne sposoby, co zilustrowano na następnej stronie.

Dowiedz się więcej

Studium przypadku

Ogród społeczny

Kalevanharju w Tampere, w Finlandii został utworzony w 2013 na nieużytkowanych terenach po kościelnych uprawach szklarniowych.

Grupa 15 aktywnych osób uprawia tam warzywa w 50 workach i skrzyniach, dzieląc wspólnie obowiązki i plony.

Każdego lata ogrodnicy wraz z lokalnymi stowarzyszeniami organizują warsztaty w jaki sposób uprawiać rośliny i jak je nawozić.

Ogród społeczny Landhof

w Bazylei, w Szwajcarii został utworzony w 2011. Jest prowadzony przez grupę ochotników działających w lokalnej sieci na rzecz miejskiego rolnictwa, wspieraną przez lokalny wydział ogrodnictwa.

Ogród jest publicznie dostępny i otwarty dla wszystkich mieszkańców chcących się włączyć w projekt i dowiedzieć więcej o ekologicznym i zrównoważonym ogrodnictwie.

Wspólne działania związane z uprawą są organizowane dwa razy w tygodniu, odbywają się tu również kulturalne wydarzenia, jak np. koncerty.

Fot. 4 - Planowanie rotacji upraw ze specjalistą. Kalevanharju, Tampere, Finlandia. fot. Krista Willman.

Fot.5 - Dzieci uczące się o ziemniakach, Tampere, Finlandia. fot. Meri Lampinen.

Porady dla Ogrodników

Obserwacja

- Obserwacja roślin w różnych porach roku oraz eksperymenty związane z uprawą to doskonałe metody uczenia się.

Zróżnicowanie

- Zaangażowanie ludzi wywodzących się z różnych środowisk, różnej narodowości, płci, w różnym wieku, z różnym wykształceniem wspiera nowe formy uczenia się.
- Ogrodnicy z różnych, środowisk mogą wprowadzić nowe rośliny i nowe doświadczenia związane z uprawą.
- Od profesjonalistów z różnych dziedzin użytkownicy ogrodów mogą czerpać wiedzę dotyczącą upraw, nowinek technicznych lub też praktycznych rozwiązań w zakresie działań społecznych.

Doświadczenie

- Doświadczeni ogrodnicy mogą się dzielić wiedzą z początkującymi.
- Stowarzyszenia mogą sugerować swoim doświadczone ogrodnikom, by pełnili rolę mentorów dla początkujących.

Spotkania społecznościowe

- Organizujcie regularne spotkania ogrodnicze.
- Wyznaczcie weekendy na siew i sadzenie, pielenie i zbiory.
- Korzystajcie z lokalnych środków przekazu (lokalne gazety, portale społecznościowe) do informowania otoczenia o wydarzeniach.

Przestrzeń społeczna

- Wyznaczcie wspólne przestrzenie, gdzie ogrodnicy mogą się spotkać i odpocząć.

Platformy wymiany wiedzy

- Ustalcie sposoby dzielenia się wiedzą i poradami ogrodniczymi za pomocą mediów społecznościowych lub tablic informacyjnych (np. na ścianie wietlicy).

Wydarzenia w szkołach

- Ogrody miejskie są wspieranymi miejscami do nauki dla dzieci, dającymi im możliwość bezpośredniego kontaktu z naturą.
- Skontaktujcie się z pobliską szkołą lub przedszkolem by dowiedzieć się czy są zainteresowane praktycznymi warsztatami np. robienia przetworów.
- Przeznaczcie działkę w swoim ogrodzie dla dzieci szkolnych by mogły ją uprawiać i o nią dbać. Służcie im radą i pomocą.

Otwarty uniwersytet ogrodniczy

- Dzielcie się wiedzą poprzez organizację cyklicznych odczytów wygłaszanych przez ekspertów i ogrodników (np. poświęconych danej roślinie lub technice uprawy).
- Zorganizujcie zajęcia łączące tematykę wsi i miast: zaproście rolnika by przedstawił sprawy upraw z rolniczego punktu widzenia.
- Wykłady powinny być dostępne dla wszystkich
- Regularne wykłady zbliżą do siebie różnych ludzi przy okazji ucząc ich dzielenia się wiedzą.

Dowiedz się więcej

Przydatne linki

Lokalna sieć łącząca zielone ruchy w Bazylei: <http://urbanagriculturebasel.ch>

Społeczny ruch uprawy żywności w Bristolu: <http://ediblebristol.org.uk/>

Społeczny ruch uprawy żywności w: <http://kaupunkiviljely.fi/brief-in-english/>

Kuchenna społeczność.

Dzieci uczą się ogrodniczych umiejętności ale również poprzez ogrodnictwo umiejętności społecznych, Stany Zjednoczone: <https://thekitchencommunity.org/about-us/>

Praktyczne porady jak z sukcesem założyć ogród społeczny: <http://urbangardenguide.com>

AUTORZY

Krista Willman¹, University of Tampere, Finlandia
Nicola Thomas², University of Applied Sciences, Bazylea, Szwajcaria
Patrick Oehler, University of Applied Sciences, Bazylea, Szwajcaria
Timo Huber, University of Applied Sciences, Bazylea, Szwajcaria
adres do korespondencji: ¹krista.willman@uta.fi; ²nicola.thomas@fhnw.ch

TŁUMACZENIE

Lidia Poniży Zakład Geografii Kompleksowej Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu lidkap@amu.edu.pl

SERIA INFO | WYD 1 WER. POLSKA | DATA PUBLIKACJI ON-LINE: 1 GRUDNIA 2016

COST (Europejski Program Współpracy Naukowo-Technicznej) jest europejskim ogólnoeuropejskim, międzyrządowym programem ramowym, którego zadaniem jest umożliwienie wielopłaszczyznowej współpracy naukowo-technicznej, pozwalającej na zespołowe rozwijanie nowych pomysłów i inicjatyw, a tym samym przyczynianie się do wzmocnienia potencjału badawczego i innowacyjnego w Europie.

www.cost.eu

COST jest finansowany przez Program Ramowy Unii Europejskiej Horizon 2020

Podziękowania

Ta broszura jest oparta na wynikach pracy zespołu COST TU1201 Miejskie Ogrody Działkowe w miastach europejskich, finansowanego przez Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych COST (European Cooperation in Science and Technology)

Dołącz do nas

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>